

EMLÉKEZTETŐ

a Szociális Ágazati Érdekegyeztető Fórum (a továbbiakban: SZÁÉF) 2019. december 17-ei üléséről

az Emberi Erőforrások Minisztériumában

Ülés tárgya: 2019. évi III. rendes ülés

Napirend tervezet:

1. Tájékoztatás a szociális ágazatban dolgozóakra vonatkozó 2020. évi bérintézkedésekről, különös tekintettel a március 25-i és június 27-i SZÁÉF ülésen elhangzottakra – előterjesztő: kormányzati oldal
2. Tájékoztatás a munkaruha juttatás éves mértékéről szóló H/6/2019. (06.27.) SZÁÉF határozatában szereplő javaslatok végrehajtásáról, kodifikációjának megkezdéséről – előterjesztő: kormányzati oldal
3. Tájékoztatás a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményről szóló 85/2007 (IV.25.) Korm. rendelet nevelőszülőkre vonatkozó H/7/2019. (06.27.) SZÁÉF határozat végrehajtásáról – előterjesztő: kormányzati oldal
4. Térítésmentes védőoltások biztosítása a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban (SZÁÉF munkacsoport által megfogalmazottak tárgyalása) - előterjesztő: fenntartói oldal (Dr. Joó Aranka)
5. A munkabiztonság témakörében felállított SZÁÉF munkacsoport által feltárt helyzet és a megfogalmazott javaslatok tárgyalása – előterjesztő: kormányzati oldal (Dr. Maretta Zóra)
6. Egyebek

Helyszín:	Emberi Erőforrások Minisztériuma, 1054 Budapest, Báthory u. 10. 4. emelet 416-os tárgyaló
Dátum és időpont:	2019. december 17. 10.00 - 12.30 óra
Levezető elnök:	Dr. Czégé Krisztina osztályvezető/eseti meghatalmazás útján
Emlékeztető készítője:	Juhász Dóra (SZGYF, Jogi és Igazgatási Főosztály)
Státusz:	véleményezett
Következő megbeszélés dátuma és időpontja:	2020. február 3. 13.00
Következő megbeszélés helyszíne:	nem meghatározott
Következő megbeszélés tervezett napirendje:	nem meghatározott

Résztvevők: **1. számú melléklet** - jelenléti ív tartalmazza

Az ülésen az egyes oldalak részéről jelen lévő szavazati joggal rendelkező képviselők száma:

Kormányzati oldal képviselői: 2 fő

Fenntartói oldal képviselői: 4 fő

Munkavállalói oldal képviselői: 3 fő

Dr. Simon Attila István (EMMI): Köszönti a megjelenteket és az ügyrend alapján a kormányzati oldal részéről arra tesz javaslatot, hogy dr. Czégé Krisztina lássa el az ülés levezető elnöki tisztségét.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Tisztelettel köszönti a megjelenteket a SZÁÉF munkavállalói oldala nevében. A munkavállalói oldal egyetért dr. Czégé Krisztina személyével, valamint a soron következő ülésre javaslattal szeretnének élni az állandó levezető elnök személyével kapcsolatban.

Czibik Norbert (SZGYF): A fenntartói oldal az eseti levezető elnök személyére tett javaslattal szintén egyetért.

Dr. Czégé Krisztina (SZÁÉF Titkárság): Tisztelettel köszönti a megjelenteket, megállapítja, hogy a megjelentek száma szerint az ülés határozatképessége megállapítható, így a Szociális Ágazati Érdekegyeztető Fórum 2019. évi III. rendes ülését megnyitja.

H/10/2019.

Döntés a SZÁÉF 2019. december 17. ülésének eseti levezető elnökéről, javasolt személy: dr. Czégé Krisztina

Munkavállalói oldal: igen

Kormányzati oldal: igen

Fenntartói oldal: igen

Az oldalak dr. Czégé Krisztinára, mint a SZÁÉF titkársági feladatait ellátó személyre tett javaslatot egyhangúan elfogadták.

Dr. Czégé Krisztina (a továbbiakban: Eseti levezető elnök): Ismerteti a meghívóban szereplő napirendi pontokat azzal, hogy a napirendi pontokhoz módosító javaslat, észrevétel tehető. Javaslatot tesz rá, hogy a 4. pont vonatkozásában dönteni szükséges, ugyanis előterjesztője Dr. Joó Aranka nem tud részt venni az ülésen.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Elfogadják a napirendi pontokat, valamint kéri, hogy a 4. pont megtárgyalására a következő SZÁÉF gyűlésen kerüljön sor, mivel Dr. Joó Aranka személye nélkülözhetetlen ebben a témában, az egyeztetéseket ő folytatta le a munkacsoportban.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Előzményként megemlítené, hogy megkeresést kapott a 4. pont előterjesztésével kapcsolatban az ülés megkezdése előtt, melyet el is fogadott, így ha a SZÁÉF úgy határoz, akkor tájékoztatást tud adni. A 4. és 5. napirenddel kapcsolatban szeretné megjegyezni, hogy a munkacsoport anyaga valószínűleg csak nála áll rendelkezésre, így valóban szükséges lenne elnapolni a védőoltással kapcsolatos napirendi pont tárgyalását, de mindenképpen szeretnék, ha ez az ülés januárban kerülne megrendezésre.

Czibik Norbert (SZGYF): A fenntartói oldal a napirendi pont következő ülésre történő elnapolásával egyetért.

Eseti levezető elnök: SZÁÉF egyhangú döntése alapján, a 4. napirendi pont elnapolásra kerül azzal, hogy a munkavállalói oldal javaslata szerint januárban kerül sor a következő SZÁÉF ülésre.

H/11/2019.

A 2019. december 17-ei ülés napirendjének elfogadása a 4. napirendi pont következő ülésen történő elnapolásával

Munkavállalói oldal: igen

Kormányzati oldal: igen

Fenntartói oldal: igen

Az oldalak a meghívóban szereplő napirendet egyhangúan elfogadták.

1. napirendi pont

Tájékoztatás a szociális ágazatban dolgozókra vonatkozó 2020. évi bérintézkedésekről, különös tekintettel a március 25-i és június 27-i SZÁÉF ülésen elhangzottakra

Boros Péterné (MKKSZ): Tisztelettel köszönti a megjelenteket. Miután nem volt egyeztetve a munkavállalói oldal szóvivőjének megjegyzése, így nem tudott rá azonnal reagálni, de szeretné, ha jegyzőkönyvbe kerülne, hogy ebben az esztendőben az a követelés sor, amelyet a szociális ágazatban dolgozók tekintetében az MKKSZ és a SZÁD sztrájkkövetelésként megfogalmazott, nevezetesen a 3. pontot érintően teljes körűen nem teljesültek.

Tájékoztatni szeretné a jelenlévőket, hogy megkapták a bíróságtól az elutasító végzést a „*még elégséges szolgáltatások*”-ra vonatkozóan, és azért szeretné, ha ezt világosan tudná és értékelné mindenki, mert az ágazatra vonatkozó fontos ügy van benne. Ez a részükről nem jelenti, hogy nem fogják megismételni a követelést, mint ahogyan arra készülnek, hogy a mai napon 13.00 órától a megkapott meghívónak megfelelően a sztrájkköveteléseket ismételtén átadják a Helyettes Államtitkár Úr részére és szeretné jelezni, hogy ezek a pontok érintve vannak, illetve nem teljesültek az egész 2019-es évben. Természetesen a követeléseik 2019 - 2020. évre vonatkozóan lesznek kiegészítve. Az átadott dokumentumból és a követelésekből ez világosan ki fog derülni.

Eseti levezető elnök: Az 1. napirendi pont kapcsán megadja a szót az előterjesztőnek, a kormányzati oldalnak.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Egy mondatban reagálna Boros Péterné elnök asszony által elmondottakra. Azt teljesen evidensnek gondolja mindenki, hogy attól még, hogy a tegnapi bírósági döntés az ami, ez a folyamat megy tovább, hiszen pont ez volt a bíróság indokolása is, hogy jelenleg folyamatban vannak még a tárgyalások, így nem kíván döntené az ügyben, de szerinte ezt ne keverjük bele az ágazati érdekegyeztetésbe.

Az 1. napirendi pont egy fajsúlyos része a sztrájk tárgyalásoknak is. Amikor arról egyeztetettek Szűcs Viktória elnök asszonnyal, hogy ebben az évben még tartani kellene egy SZÁÉF ülést, akkor ez a késői időpont nem véletlen volt a részéről, mert szeretett volna valami pozitív dolgot mondani. Sajnos már a felvezetésből is kiderül, hogy ez nem így lesz. Az egyik utolsó sztrájk tárgyaláson említette a szakszervezeti képviselőknek, hogy még két kormányülés várható ebben az évben, ez egyébként meg is történt. Az egyik a december 10-ei volt, az akkor általuk ismert utolsó kormányülés. Ami a rossz hír, hogy ezeken az üléseken a Kormány nem hozott döntést egyetlenegy jövő évi bérintézkedésről sem, tehát ha így tetszik a 184 milliárd forint érintetlen, illetve egy érintettsége van, amit a hírekből ismerhetnek, amiben talán pont most szavaznak. Az már biztos, hogy ezt a bizonyos 184 milliárd forintot fogja a jövő évben terhelni, de ezt leszámítva nincs kormányzati determináció ezekre a pénzekre. Ami a jó hír, hogy az előzetes elképzelésekkel szemben a Kormány idén még akár 4 db ülést is fog tartani, vagy kíván tartani, ez nyilván attól függ, hogy hogyan ér a végére az eldöntendő kérdéseknek. A holnapi napon 8.00-12.00-ig lesz kormányülés. Miután nem látták a kormányülés napirendi pontjait, ezért nem tudja azt mondani, hogy holnap bér kérdésekben tárgyal-e a Kormány, de ezt leszámítva még 3 időpont van karácsonyig, lényegében majdnem minden munkanap - ugyanis körülbelül annyi van még 23-áig -, amikor is potenciálisan kormányülés tartására sor kerülhet.

A másik része az pedig a minimálbér és a garantált bérminimum 2020. évi meghatározása. Itt is zajlanak az egyeztetések a Pénzügyminisztériumban és értelemszerűen, ahogy ez tavaly és a korábbi években is zajlott, abban az esetben, ha a munkáltatói, munkavállalói és a kormányzati oldal meg tud állapodni a jövő évi minimálbér és garantált bérminimum emelésben, akkor a Kormány ezt rendeletben csak kihirdeti. Abban az esetben, ha nem lesz összhang, akkor pedig a Kormány maga fog dönteni. Azt érdemes azért látni, hogy a két dolog - magyarul szólva, hogy mennyi lesz a minimálbér és a garantált bérminimum emelés és milyen bérintézkedéseket fogad el a Kormány a különböző ágazatokra - így a szociális ágazatra vonatkoztatva - ezek összefüggnek. Amit még szeretne elmondani és tudja, hogy elnök asszony többször kérte, hogy mondja el milyen javaslatokkal és számokkal éltek a Kormány irányába. Miután ezek munkaanyagok, így ennek most sem fog tudni eleget tenni. Ugyanakkor egy 2020-2022. évre vonatkozó 3 éves bér-rendezési / bér-felzárkóztatási javaslatot tettek le a Kormány asztalára, amely valódi bérintézkedést jelentene az ágazatban dolgozó összes foglalkoztatottra. Ennek az első eleme lesz, ami a 2020-as évet meghatározza. Abban nem volt vita, hogy a bérintézkedés az alaphéresítést követően kerüljön bevezetésre. Amennyiben lesz ilyen az ágazatot érintő bérintézkedés, akkor az egyben egy alaphéresítésnek megfelelő bérintézkedés lesz, de az hogy ez hány %-ot jelent 2020-ra azt nem tudja megmondani jelenleg, az teljesen bizonytalan. Egy olyan javaslatot tettek, ami érezhető és mindenféle szempontból vállalható, főleg ha az alaphéresítésre, mint bázisra vetítik ezt a dolgot. Amennyiben kérdés van ezzel kapcsolatban, nyugodtan tegyék fel, de a számokkal kapcsolatban nem fog tudni tájékoztatást adni.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Köszönik szépen a tájékoztatást, bár valóban nem történt egyeztetés ebben a témában, de azt ki lehet jelenteni, hogy a munkavállalói oldal nem boldog ettől a tájékoztatástól. Azt várták, hogy ezen az ülésen lesz olyan típusú bejelentés, ami a dolgozók számára érdemi bér elmozdulást jelent, különösen a tekintetben, hogy a szociális ágazat egy másik államtitkársághoz tartozó részénél történik bérintézkedés. Ez intézményi szinten úgy valósul meg, hogy lesznek dolgozók, akik kapnak béremelést és lesznek dolgozók, akik nem kapnak béremelést. Ez nem csak ágazaton belül feszültséget generáló tényező, hanem intézményi szinten is. Szeretne kérdezni Helyettes Államtitkár Úr által elmondottakkal kapcsolatban: a tervezett bérintézkedés hány főt érint, tehát mindenkire vonatkozik-e valóban, mind a 90 000 dolgozóra, illetve mennyi a költségvetési fedezet, amivel számoltak. Ezek nem konkrét számok, de a költségvetési fedezet azért csak megismerhető, és ha ez alaphéresítésre kerülne, akkor az valóban alaphéresítést jelent, vagy a pótlék olyan típusú megemelését a jelenlegi szociális ágazati összevont pótlék megemelését, ami kvázi alaphéresítésként viselkedik a mozgóbérek számításánál - beleértve a jubileumi jutalmat is. Mert egy olyan típusú alaphéresítésnek, ami adott évben alaphéresítésben pozitív, de a következő évi garantált bérminimum emelés és minimálbéremelés megeszi ezt a táblát, az senki számára nem kecsegtető. Ezért szeretne kérni ebben a három dologban legalább koncepcionális tájékoztatást.

Boros Péterné (MKKSZ): Szeretné, ha jegyzőkönyvben rögzítésre kerülne, hogy a napirendi javaslatához képest nem hallottak konkrétumot, és ezt fontosnak tartja, de kíváncsian várja, hogy milyen választ kapnak Szűcs Viktória elnök asszony kérdéseire.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Egy biztos, az nem fordulhat elő, hogy valaki kap, valaki meg nem kap, mert a teljes ágazatban lesz bérrendezés, azonban azt nem tudják most megmondani, hogy milyen összegű. Azt nem tudja, hogy az a „szokásos” minimálbér és garantált bérminimum miatti intézkedés lesz-e csak, vagy pedig ennél több, de érintettsége

mindenkinek lesz, ez biztos. A nevelőszülőknek is, hiszen a nevelőszülők is a minimálbérhez rögzítetten kapják a munkabérüket, illetményüket. Ami az alapbéresítést illeti, azt tudja elmondani, amit ők a javaslatba betettek. Azt, hogy a Kormány ezután hogy dönt a pótlékoknak az alapbéresítését illetően, nem tudja. Az alapbéresítésnek egy kockázata van, amit már több fórumon is megjegyeztek, ha ezt megteszik, onnantól kezdve biztos, hogy a komplett ágazat a garantált bérminimum fölé kerül, és amennyiben a jövő évben nem lesz az ágazatot érintő külön bérintézkedés akkor a minimálbér és garantált bérminimum emelés nem fogja érinteni, vagy nem érintené az ebben dolgozókat, hiszen fölötte lesznek. Ez a kockázat folyamatosan benne volt a rendszerben. Abban eddig közösen bízhattak, hogy ha más nem, a garantált bérminimum emelés illetve minimálbér emelés biztosan érezhető lesz. Az EMMI ezt bemutatta az anyagában a Kormánynak, melyben az egyik érvelés az volt, hogy van egy olyan egészen komoly része a jövő évi bérintézkedésnek, amit úgyis ki kell fizetni, ha emelkedik a garantált bérminimum, márpedig az emelkedni fog. A Kormány meggyőzésére fókuszáltak, hogy ehhez még mennyit kéne rátenni, hogy az már egy jelentősebb mértékű béremelést jelentsen az egyes munkavállalók számára. Azt pedig jelezte már elnök asszony részére, hogy nem tud válaszolni, hogy mekkora pénzzel számolnak, és hány embert érintene, de a teljes ágazatra számolnak. Nyilvánvalóan a bölcsődei dolgozókat leszámítva, hiszen számukra ez is egy determináció, az ő bérükről már született Kormány döntés, ami az ágazatot illeti.

Gyuris Gabriella (BDDSZ Szakértő): Helyettes Államtitkár Úr szavaira visszautalva igenis bérfeszültséget kelt a bölcsődei dolgozók béremelése a területen dolgozó egyéb munkatársak között. Tekintettel arra, hogy a 15/98-as NM rendeletben a végzettségek sorában a kisgyermek nevelő/gondozó végzettség a gyermekvédelmi szakellátás területén is megfelelő végzettség. Egyszerűen nem lehet embert találni, munkatársat találni a gyermekotthonokba a Fővárosban, de nevelőszülői tanácsadót sem. Hiszen azzal az egyszerű kérdéssel állnak elő az interjún, hogy milyen egyéb más juttatás van, ha már csak az alapbért nézzük. A Főváros tekintetében egészen biztos, – így ezt majd szeretné javasolni az egyéb napirendi pont témakörében - hogy az önkormányzat által fenntartott intézményekben sokkal több juttatás van, pótlékok vannak és egyszerűen a munkavállalók ezekkel a végzettségekkel oda mennek. Nyilván a bölcsőde is az önkormányzat fenntartásában működő intézmény, de nemcsak a bérük magasabb az ott dolgozó kollégáknak, de egyéb más juttatással is ott tarja az önkormányzat a munkavállalókat. Több gyermekotthon igazgatójával folytatott beszélgetést a múlt héten és elhűlve hallgatta, hogy többen arról számoltak be, hogy a területen a gyermekotthonban dolgozó kollégák közül jó páran hajléktalan szállóról járnak be dolgozni. Pár hónappal ezelőtti ülésen Helyettes Államtitkár Úr azt mondta, a Kormány akkor fogja ezeket a kéréseket komolyan venni, ha valami tragédia történik. Ez a tragédia megtörtént. Álmában nem gondolta volna, hogy azokat a gyerekeket, akiket szocializálni szeretnének, értéket és javat szeretnének nekik adni, akik önhibájukon kívül a felnőttek hibájából kerültek abba a helyzetbe, mint amilyenben jelenleg most vannak, olyan emberek gondozására bízunk, akik maguk sincsenek biztonságban. Számára ez kimeríti a kiskorú veszélyeztetésének fogalmát. Azok az emberek, akik ebben dogoznak tovább már nem terhelhetők. Ezekkel a bérekkel és juttatásokkal azonban ezek az emberek elérhetőek az intézményekben, akik maguk is segítségre szorúlnak. Nem tudja, hogyan lehetne, de esetleg van-e lehetőség arra, hogy a következő üléseken a Pénzügyminisztériumból témában kompetens vezetők itt legyenek, mert velük kellene megértetni, hogy ez a dolog így már nem megy tovább.

Boros Péterné (MKKSZ): Szeretné megerősíteni, hogy mennyire fontos, amit most a kolléganő elmondott, mert a minimum feltételeket sajnos a kormányzat nem fogja tudni biztosítani, és az intézményekben dogozók felelőssége nőni fog, ahogy a fenntartóknak is, a munkáltatóknak is, mert azt a hiányzó több mint 10.000 embert nem fogja tudni pótolni, ha nem lesz megfelelő kereset növelés és ez világos. Még 1 dolgot említene meg: az az aláírásgyűjtés, amit indítottak és elég sokan aláírtak - már közel van a 7.000 aláíráshoz - viszonyítja a Köztársasági Elnök Úr bérének duplázását a szociális ágazatban dolgozó kollégák bérének duplázásához. Az, hogy igényként felmerül, az egyáltalán nem véletlen és nem irracionális, mert itt a 160.000-es fizetést duplázva szeretné elérni a 320.000 forint bruttó összeget. Ezzel pályán lehetne tartani az embereket. Az a lényeg, hogy akik itt vannak, azok ne menjenek el és ne kerüljön a szakma olyan helyzetbe, hogy meghasonul, mert nem tudja tartani a követelményeket. Amikor az ember olvassa az ALDI-ban a béreket akkor világos, hogy a hivatástudatával birkózik, de a családjá, a gyermekei iránt érzett felelősség felülírja azt. A megélhetés problémája mindenképpen azt fogja eredményezni, hogy inkább elmegy, és a kereskedelemben dolgozik, mivel ott is emberhiány van. Itt az utolsó pillanat, nincs idő gondolkodni, bízva a Kormány jó döntésében. Nem szándékuk az, hogy papírokat tologassanak, de világos, hogy sosem fognak tudni megállapodni a „még elégséges szolgáltatás”-ban. Annyi módosítás történt, hogy 2020. évben minden hónapban van sztrájk időpont. Megvannak az időpontok, megvan a kitartás.

Szabó Zsuzsa (PSZ): Üdvözl mindenkit. Hallotta, hogy az ALDI-ban 363.000,- Ft a kezdő fizetés és szeretné felhívni arra a figyelmet, hogy ott lisztes zsákokat pakolnak, ebben az esetben pedig emberekről és a társadalom jövőjéről beszélgetünk. Ezt az egy súlypontot szeretné, ha még kiemelnék a tárgyalások során.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Annyi pontosítást szeretne tenni a bölcsődei béremeléssel kapcsolatban, hogy csak a szakdolgozókat érinti a megjelent kormányrendelet. Amikor a Miniszteri Biztos Asszonytól érdeklődött az ún., nem ágazat

specifikus munkakörben foglalkoztatott 2000 dolgozó kapcsán, akik kimaradtak a bölcsődei bérintézkedés helyzetéből, akkor azt mondta, hogy ezt itt kell jelezni a szociálpolitikai szaktárcánál. Erre utalt az első hozzászólása is, mivel ez az intézményen belül is feszültséget generál. Amit Gyuris Gabriella szakértő asszony elmondott az is teljesen igaz és volt olyan gyermekotthoni beszélgetés, aminek ő is fültanúja volt. Megdöbbenő, hogy egy otthont nyújtó ellátásban dolgozó hajléktalan szállóról jár be dolgozni, mikor esetleg ott is ki lehetne alakítani a szállást intézményen belül, hiszen mint mondta egy otthont nyújtó ellátásról van szó, kvázi akár munkásszállás, ha ilyen probléma van. Tényleg nagy a kontraszt az SZGYF által fenntartott intézmények és az önkormányzat által fenntartott intézmények bérezései, juttatásai területén. Javaslat szerint az Államkincstártól tájékoztatást kellene kérni a területi helyzetképről, mert ami tapasztalható az SZGYF intézményeinél, akár az intézményvezetők, akár a dolgozók bérezésének tekintetében, az gyalázatos. Valóban olyan elszívó hatása lesz ennek a kicsi bölcsődei bérintézkedésnek a szakdolgozókra, hogy a gyermekvédelem nem fogja tudni ellátni a funkcióját, mert át fognak menni bölcsődei területre a gyermekvédelemben foglalkoztatottak. Ez óriási problémát generál. Azt is ki lehet jelenteni az oldal nevében, hogy amit sajnos ma kormányzati tájékoztatóként hallottak az elfogadhatatlan és még tudomásul sem nagyon vehető, hiszen ezek a dolgozók, ha jól számolja 2016 táján kaptak utoljára bármilyen pótlékemelés. Az a szépségtapas, ami most a 2019-es minimálbér, garantált bérminimum emelés miatti felső kategóriákat érintette, elenyésző és nem sokat segített. Szomorú, hogy 11 hónapot kellett várni egy egyszerű minimálbér, garantált bérminimum rendezése okán kapcsán pótlék. Novemberben jelent meg a 257-es kormányrendelet, ami néhány illetményponton a szociális ágazati összevont pótlékot néhány 1000 forinttal módosította. Ezt nagyon gyalázatosnak tartja.

Dr. Simon Attila István (EMMI): A Szociális Államtitkárság minden egyes kollégája és a szakszervezeti / munkavállalói oldal képviselői, ha a tényadatokat vennék figyelembe, akkor látnák, hogy egy oldalon állnak. Egyet szeretne mindenki figyelmébe ajánlani: lehet mindenért a Kormányt okolni, ez a legegyszerűbb, mert végső soron mindent a Kormány szabályoz és finanszíroz, de azért az, hogy ez az egyedi példa, amit hallottak ma itt és az, hogy ezt az intézményvezető / egy munkáltató ne tudja megoldani az elfogadhatatlan. Az idén 40 milliárd forint plusz pénzt kaptak a fenntartók bérkompenzációra. Nem egy szolgáltatás volt, ami finanszírozásra került, mint bérkompenzáció magasabb összeget kaptak a fenntartók, mint amit a minimálbér és a garantált bérminimum emelés feltétlen kikényszerített volna. Ezzel nem lehet megváltani a világot, de jobb a helyzet ebből a szempontból, mint volt azelőtt hogy a Kormány döntött volna erről a kompenzációról. Eljutottak oda, hogy már nem a Pénzügyminisztériummal van vitájuk, mivel az Osztályvezető Asszony ott segít, ahol tud, hogy amikor ilyen típusú előterjesztést visznek, akkor az lehetőség szerint pozitív tartalommal és kimenettel kerüljön a Kormány elé. Egy kormányzati döntés hiányzik. Ez hiányzik a pedagógusok, az egészségügyben dolgozók, stb. kapcsán, mert begyűjtötte a Kormány ezeket a javaslatokat az ágazatoktól és nyilván egy csomagban fogja őket megtárgyalni. Az is ténykérdés, hogy eddig minden évben mindegy mekkora volt a tartalék, mindig alul volt tervezve és mindig többet költött a Kormány. Mindent megtesznek Államtitkár Úrral és a Pénzügyminisztériummal, csak nincs döntés, hogy ennek a következménye mi lesz. Tisztában vannak azzal, hogy a legnagyobb fluktuáció az SZGYF által fenntartott intézményekben van, ahogy a legtöbb be nem töltött álláshely is. A legnagyobb baj a Fővárosban és Pest megyében van. Itt dübörög a munkaerő piac, itt a legkönnyebb alternatívát találni. Erre válaszolni kell, csak még nem tudják mi a jó válasz.

Boros Péterné (MKKSZ): 2 dolgot tenne hozzá: Alsóhangon 170.000 forintos albérlet árak vannak Budapesten, tehát amikor arról beszél a kolléganő, hogy miért áll ez a helyzet elő akkor az egyik dolog az, hogy nem keres annyit, hogy ezt lakbérre tudja fordítani. Az elszívó hatást már kielemeztük, de a másik dolog, amiről beszélni kell az az, hogy mindig minimálbér emelésről és a garantált bérminimum emelésről beszélünk, de ez nem helyes. A diplomás bérminimumnak már réges-régen fel kellett volna emelődnie 350.000 forintra és még akkor sem biztos, hogy megtartaná a munkavállalókat. Évek óta követelik, hogy ez megtörténjen és érthetetlen, hogy azóta sem sikerült. A Kormánynak más dimenzióban kell gondolkodnia, ez érthető, csak próbálja meg meghallani és ezeket értékelni, hogy miből hogyan lehet megélni. Nem csoda, hogy a Főváros és Pest megye a legrosszabb, itt az árakkal is versenyezni kell. Legyen ott a viszonyítás is, mert még a 10% emelés is nagyon kevés nettóban. Nem lehet elszállni, de az emberi elvárásokban ez van benne, az árak felől ez jön.

Gyuris Gabriella (BDDSZ Szakértő): Tudja, hogy mind a tárcának, mind a Pénzügyminisztériumnak a legjobb szándéka mellett is kötve van a keze és nem dönthet a Kormány helyett, de tekintettel arra, hogy az SZGYF intézményei vannak a legnehezebb helyzetben – és most nem szeretné a központra hárítani a felelősséget, mert ők is kötve vannak – de a tárcának saját hatáskörben megtehető intézkedései vannak. Például, ha feloldanák azt, hogy a területi intézményvezetők nem oszthatnak jutalmat, akkor bizonyára lenne olyan intézmény, akinek a gazdálkodása lehetővé tenné, hogy az ott dolgozók munkáját díjazni tudja. A jogszabály a minimumot rögzíti, azt nem mondja, hogy nem adhat. A fővárosi intézmények költségvetésében néhol lehetőség lenne, hogy az intézményvezető a munkavállalók részére akár cafetéria formájában vagy munkaruha támogatás formájában „jutalmazzon”. Ez egy eseti megoldás lehetne arra az időre, amíg egy átfogóbb, nagyobb lépésben a bértábla nem biztosít megfelelő mértékű fizetést a dolgozók számára.

Hosszú idő óta abban az intézményben, ahol dolgozik az SZGYF által most először kaptak a kollégák karácsonyra 20.000 forintot. Erre úgy reagáltak, mintha azt mondták volna, hogy 600.000 forintot kapnak. Lehet, hogy kisebbet tudnának segíteni, de akkor tegyék meg, ha van rá hatáskör, márpedig van. Egy cafetéria és egy munkaruha támogatás belefér a költségvetésbe. Nem kell jogszabályban rögzíteni, adhat a munkáltató. Az önkormányzati intézményekben 13. és 14. havi fizetés, cafetéria és egy évben 2x ad a fenntartó jutalmat. Meg kell nézni, hogy mivel lehet itt tartani ezeket az embereket.

Legendi Mónika (SZÁD): Egy kérdést szeretne csak feltenni: a társ szakmáknál megfigyelhető akár az egészségügyben, hogy elvándorolnak az orvosok és a kamara elnöke a napokban nyilatkozta, hogy 1 millió forintos fizetéssel lehetne csak visszacsábítani őket. Ha megnézzük ezeket a szakmákat, akkor ez a közpénzek nagyfokú elpazarlása, hogy 1 millió forintot fizetünk a visszacsábításra és miért nem lépünk előtte? Ha látjuk máshol, például a BKV-nál, hogy már elmentek a sofőrök, de ott tartanak, hogy akár kifizetik az 1 milliós tanfolyamot is, csak legyen munkaerő. Ugyanez lesz a szociális ágazatban is. Nem marad ember és akkor majd extra bérekkel kell, hogy visszacsábítsák őket.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Amit Gyuris Gabriella említett, az részben alátámasztja azt, hogy igenis van mozgástere a fenntartónak. Lehet, hogy nem túl nagy, de van. Abban egyetért, hogy legyen minél nagyobb mozgástere egy integrált intézményvezetőnek. Azt viszont meg kell jegyezni, hogy lennének olyan intézmények, akik jól gazdálkodtak és lennének olyanok, akik nem. Lesz olyan, aki fog tudni adni bármilyen juttatást a dolgozóinak és lesz, aki nem, pedig mindkettő fenntartója a Magyar Állam. Ez lenne az igazi bérfeszültség, és mint állami fenntartó, ezt nem lehet megengedni. Inkább legyen egy kiegyensúlyozott gazdasági helyzet az SZGYF által fenntartott intézményekben és egységesen a jogszabály adta lehetőségekkel élve juttatásban részesüljenek. Nem véletlen ez a 20.000 forint, de nem idén volt először, tavaly Erzsébet Utalvány formájában történt a jutalmazás. Az ember nagyjából úgy van összerakva, hogy mindig az utolsó pillanatban lép. Akkor lép, ha már nem elodázható a probléma. A Kormány is emberekből áll. Vannak területek, akiknek könnyebb az érdekeit érvényesíteni és sajnos vannak, akiknek nehezebb. Ki kell találni, hogy hogy lehet a sor elejére kerülni.

Boros Péterné (MKKSZ): Pont ez lenne az állam szerepe, hogy az érdekérvényesítésben a kiegyenlítést is megtegye és ne a feszültséget gerjessze. Ha valakinek rosszabb a helyzete, az állam kötelessége lenne az, hogy ezt valamilyen módon kompenzálja.

Eseti levezető elnök: További hozzászólás nem érkezett, így a napirendi pont lezárásra kerül.

2. napirendi pont

Tájékoztató a munkaruha juttatás éves mértékéről szóló H/6/2019. (06.27.) SZÁÉF határozatában szereplő javaslatok végrehajtásáról, kodifikációjának megkezdéséről

Eseti levezető elnök: A napirendi ponttal kapcsolatban megadja a szót a kormányzati oldalnak.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Köszöni a szót. Akár össze is vonhatták volna az 1-es napirendi ponttal a 2. pontot, már csak azért, mert abba a javaslatcsomagba, ami az ágazat bérintézkedéseit taglalta, abba beépítették ezt az elemet is, tehát osztja a sorsát. Taktikailag talán egy elhibázott döntés, mert ha ezt külön elkezdik akár még az idei évre vonatkoztatva egyeztetni, akkor lehet, hogy most egy kicsit előrébb járnának. Ebbe a cafetéria és jó néhány dolog benne van, kvázi egy ösztöndíj rendszer, pont azok a dolgok, amik ma itt is szóba kerültek. Megpróbálják az ágazat utánpótlását és vonzóvá tételét befolyásolni és nem csak az ágazatban lévők próbálják megtartani, hanem új fiatalokat csábítani a területre, akik elhivatottságot éreznek arra, hogy a szociális ágazatban dolgozzanak. Ez egyben került a Kormány asztalára, mert talán így egyben egy erősebb anyag, külön-külön az elemeket nem kezdték meg egyeztetni. Januárban lehet visszatérni erre, mert ha nem lesz eleme a bérintézkedésnek a munkaruha kérdése, akkor le lesz választva és megpróbálják újra, de most már önálló elemként továbbvinni. Az alap jogszabály, ami előírja a munkaruha juttatás kötelezettségét a fenntartó számára az világos, de az már egy más kérdés, hogy egyik fenntartó sincs abban a helyzetben, hogy ezt kigazdálkodja.

Boros Péterné (MKKSZ): Hivatkozni szeretne az MKKSZ és a SZÁD sztrájk követeléseire, amit újra kellett fogalmazni ezért a mai nappal szeretné megerősíteni a 7-es pontot, ami azt fogalmazta meg, hogy biztosítsák a munkaruhát a szociális ágazatban dolgozók részére. Kerüljön jogszabályban rögzítésre, hogy a szociális ágazat részére legyen biztosítva munkaruha, vagy annak megfelelő évente 100.000 forint költségtérítés, melyre lehetőséget ad az Mt. 51. §-a, amely szerint a munkáltató köteles a munkavégzéshez szükséges feltételeket biztosítani és a munkáltató köteles a munkavállalónak azt a költségét megtéríteni, amely a munkaviszony teljesítésével indokoltan merült fel. Ezt fenntartják és szeretné, ha rögzítésre kerülne, hogy ez eddig nem sikerült, tehát ezt is szeretnék majd tárgyalni.

Szűcs Viktória (BDDSZ): A témában szakértőt biztosítottak, elkészült egy anyag illetve egy javaslat. De igazából alap jogszabály szerinti követelmény az Mt. alapján munkaruha biztosítása mindenhol, fenntartótól függetlenül jelen van. Nincs itt semmi novum, elsősorban forrást próbálnak találni, ami leginkább az SZGYF-et célozná meg. Amely az önkormányzati fenntartású intézményekre vonatkozóan egy többlettámogatás lenne, mint ahogy az egyházi intézményeknél is. Egy biztos, ezt a problémát meg kell oldani. Addig is szeretné javasolni amennyiben megteheti, hogy akár az egyházi akár az önkormányzati akár az SZGYF tekintetében, hogy mindenki vizsgálja meg, hogy saját hatáskörében mit tud tenni, hogyan tud a törvényi kötelezettségének eleget tenni, hiszen itt nincs másról szó. Ez most az SZGYF részére egy javaslat lenne mindenképpen az oldal részéről, hiszen ha van forrás, akkor lépni kellene ebben az ügyben. Vagy akkor meg kell hirdetniük a „*Dolgozz abban, amit kaptál a munkáltatótól*” kampányt, annak bizonyára „szép” sajtó visszhangja lenne.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Valami ilyen és innovatív és kreatív ötlet kellene, bár nem ennyire merész, de egyetért elnök asszonnyal, miszerint a jogszabály elég egyértelmű. Ha megoldódik az SZGYF finanszírozása, akkor azt oda kell adni az egyházi fenntartóknak és önkormányzati fenntartóknak is, bár az ő helyzetük valamennyivel jobb.

Eseti levezető elnök: További hozzászólás nem érkezett, az oldalak az előterjesztő által adott tájékoztatást elfogadták, így a napirendi pont lezárásra kerül.

3. napirendi pont

Tájékoztatás a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményről szóló 85/2007 (IV.25.) Korm. rendelet nevelőszülőkre vonatkozó H/7/2019. (06.27.) SZÁÉF határozat végrehajtásáról

Eseti levezető elnök: A harmadik napirendi pont kapcsán megadja a szót Helyettes Államtitkár Úrnak.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Ahogyan az eredeti SZÁÉF határozatban is szerepel, valóban elkészítették azoknak a kormányrendeleteknek a módosítását, amelyek korábban lehetővé tették a nevelőszülők számára, hogy amikor a nevelt gyermeküket kísérik, akkor igénybe vehessék a közforgalmi személyszállítási utazási kedvezményt. Múlt héten volt az a közigazgatási államtitkári értekezlet, amely azt a kormányrendeleti csomagot tárgyalta, amelynek a hatályba léptetése 2020. január 1-jével meg kell, hogy történjen. Ez a közforgalmi személyszállítási utazási kedvezményről szóló két kormányrendelet is a részét képezte és mind a kettőt elfogadta a Kormány. Ugyan az az esetszám került be a rendeletbe, valamint bekerült a nevelőszülő is a felsorolásba, így ugyan azok a kedvezmények fognak vonatkozni rájuk is, mint akik ebben a kormányrendeletben szerepelnek. Ez legalább apró jó hír.

Gyuris Gabriella (BDDSZ Szakértő): Szeretnék megköszönni a nevelőszülők nevében is, akik nagyon fognak ennek örülni. Leginkább azért fontos ez a dolog és annak az üzenete, hogy valami mégis történik, mert a múlt héten, szombaton Fülöp Attila államtitkár úrral kezdődött el közösen az a kampányfilm forgatás, amiről már volt szó. A Fazekas Mihály Gimnázium végzős hallgatói körében arról beszélgettünk, hogy a társadalmi felelősségvállalásról mit gondolnak, mit gondolnak a gyermekotthonokról és a nevelőszülőkről. Megdöbrentő, hogy ezek a jól képzett, magas intellektuális képességgel rendelkező okos fiatalok azt se tudták, hogy mi az, hogy nevelőszülő és mi az, hogy gyermekotthon. Levetítésre került egy film a részükre a nevelőszülőkről és ezek után nagyon jól megfogalmazott kérdéseket tettek fel a rendszer működésével kapcsolatban. Nagyon fontos, hogy ha egy ügyet fontosnak tartunk és ez közös felelősség, akkor ne csak szavakban, hanem tettekben is meg tudjon nyilvánulni, így nagyon köszönik Helyettes Államtitkár Úrnak és a tárcának is ezt a lehetőséget.

Eseti levezető elnök: További hozzászólás nem érkezett, az oldalak az előterjesztő által adott tájékoztatást elfogadták, így a napirendi pont lezárásra kerül.

5. napirendi pont

A munkabiztonság témakörében felállított SZÁÉF munkacsoport által feltárt helyzet és a megfogalmazott javaslatok tárgyalása

Eseti levezető elnök: A ötödik napirendi pont kapcsán megadja a szót Helyettes Államtitkár Úrnak.

Dr. Simon Attila István (EMMI): Köszöni szépen, átadná a szót Dr. Mareta Zóra osztályvezető asszonynak, aki ezt a munkacsoportot összefogta és koordinálta.

Dr. Mareta Zóra (EMMI): A SZÁÉF azt a feladatot adta, hogy egy munkacsoport keretében kerüljön megvizsgálásra a munkabiztonságra vonatkozó jogszabályi háttér, illetve további intézkedések érdekében javaslatokat fogalmazzon meg

a munkacsoport. A munkáltatói, a munkavállalói és a kormányzati oldal részvételével április 10-én és június 25-én tartott ülést ez a munkacsoport és röviden szeretné ismertetni, hogy miket tártak fel közösen. A jogszabályi háttér vonatkozásában létezik a magyar jogrendben egy törvény, az egyes munkavédelmi kérdésekről, a munkáltatók és munkavállalók jogairól és kötelezettségeiről szóló törvény, amely meghatározza az állam és a munkáltatók kötelezettségeit és a munkavállalók jogait és kötelezettségeit. Nagyon sokféle szabályt tartalmaz a törvény, ennek a részleteibe nem menne bele, de egy két fontos dolog kiemelhető. Az állam vonatkozásában rögzíti a törvény, hogy az állam feladata meghatározni az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés alapvető követelményeit, továbbá irányítási és ellenőrzési jogkör gyakorol. Munkavédelmi hatóság létrehozásával segíti a tájékoztatást, illetve a tanácsadást. A munkáltató vonatkozásában meghatározza, hogy a veszélyforrások elleni védekezés módját a munkáltató köteles megállapítani, a munkavállalókkal ezeket meg kell ismertetnie. Egyéni védőeszközöket meg kell határozni és azokkal a munkavállalókat el kell látni. A munka biztonságos elvégzéséhez megfelelő szakképzettségű és számú munkavállalót kell biztosítani, illetve azt is konkrétan kimondja a törvény, hogy ahol veszély fenyeget, ott egyedül nem szabad munkát végezni. A munkáltatónak rendelkeznie kell kockázatértékeléssel, amelyben azonosítani kell a várható veszélyeket, a veszélyeztetettek körét és a veszélyeztetettség mértékét is. Mindezek mellett a munkavállaló jogosult megkövetelni a munkáltatójától a biztonságos munkavégzés feltételeit, az ehhez kapcsolódó ismeretek rendelkezésre bocsátását, illetve a munkavégzéshez munkavédelmi szempontból szükséges felszerelések biztosítását. A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné. Az ebben a törvényben meghatározottak függetlenül attól, hogy milyen szervezeti vagy tulajdoni formában történik a foglalkoztatás, egyaránt vonatkozik mindenkire, tehát a szociális ágazatban történő foglalkoztatásra is. Amellett, hogy a törvény szövege sokszor inkább az üzemszerű működéssel kapcsolatban értelmezhető, nehéz néha átfordítani a mi ágazatunkra, de minden esetben a szabályozás azt mondja, hogy egyébként alkalmazni kell ezeket a szabályokat.

A munkacsoport a közös munka eredményeként beazonosította a legfontosabb kockázati tényezőket. Megállapításra került alapvetésként, hogy a szociális munka és a segítő tevékenység környezete átalakult és sokkal kiszámíthatatlanabb lett, és ezzel együtt veszélyesebbé is vált. Ugyanakkor az is kimondásra került, hogy az ellátottak túlnyomó többsége azért nem jelent veszélyt és fenyegetettséget az ellátó rendszerben, inkább váratlan események idézhetnek elő ilyen veszélyhelyzeteket. Különböző kockázatokkal kell számolni az intézményeken belül, kihangsúlyozásra került, hogy különösen nagy kockázattal kell számolni a gyermekvédelmi és a gyermekjóléti ellátásokban, továbbá a pszichiátriai ellátások területén is. Konkrét kockázati tényezők közül az alábbiakat azonosította be a munkacsoport:

Rendszerszintű problémaként jelentik meg a szociálpolitikai eszköztár elégtelensége, és ennek következtében az ellátottak problémájuk megoldatlansága miatt gyakran éreznek frusztrációt, haragot, amely a szociális ágazatban dolgozóra vetül ki, és ezért gyakran kell szembesülniük fizikai vagy verbális támadásokkal, aminek az áldozatává válhatnak. Ezt nehezíti, hogy sokszor egyedül kell munkát végezniük, és ezért hatványozottabban érik őket esetleg ilyen fenyegetettségek.

Súlyos munkaerőhiány van, ami nagyfokú leterheltséghez és kiégéshez vezethet. Ezzel összefüggésben kialakul egy defenzív kockázati kultúra, amely alatt azt értjük, hogy az ilyen fajta kockázatoktól egyfajta szélsőséges félelem alakulhat ki, amely azzal jár, hogy a dolgozók igyekeznek elkerülni a konfrontációt, ez gyakran oda vezethet, hogy a bizalmi kapcsolaton alapuló segítő kapcsolat lehetetlenné válik, és inkább egyfajta ellenőrző, büntető jelleget ölt. Ezek különösen a család- és gyermekjóléti szolgáltatásban érezhetőek a napi munkában.

Bérezés is szóba került, a munkacsoport is hangsúlyozta, hogy a megbecsültséget nem érzik a dolgozók.

Amit még kihangsúlyozott, hogy a szociális munkások képe a közvéleményben nagyon kedvezőtlenül alakult az utóbbi időben, mert a médiában nagy visszhanggal szereplő botrányos esetek nem tesznek jót az ágazatban dolgozók imázsának, és sajnos gyakran csak a rossz oldal kerül kihangsúlyozásra. Majd miután kivizsgálásra kerültek az esetek, és tisztázódott a felelőssége az adott szereplőnek, akkor ez már nem jelenik meg a médiában. A negatívum van kihangsúlyozva, a pozitív pedig nincs.

A kockázatokat ugyan nem lehet teljes mértékben megszüntetni, de azért megfelelő intézkedésekkel csökkenthetőek lennének. Ezekre a munkacsoport a következő javaslatokat fogalmazta meg mind rendszerszinten, mind fenntartó vagy intézményi szinten:

Bérrendezés szükségessége. A pótlékok vonatkozásában két javaslat is megfogalmazódott a befogadó és a speciális, valamint különleges gyermekotthonok vonatkozásában. A speciális és a különleges gyermekotthonban dolgozók pótlékának felemelését javasolták, illetve a befogadó otthonokban, mivel ott jelenleg nincsen biztosítva pótlék, ott ennek bevezetését javasolnák. Illetőleg elhangzott, hogy a nagy kockázattal érintett ellátások esetében veszélyességi pótlékot is be lehetne vezetni.

Létszámemelésre vonatkozó javaslatok is napirendre kerültek, itt elsősorban a család- és gyermekjóléti szolgáltatás kapcsán fogalmazódott meg, hogy 1 fő plusz előírás lenne javasolható, illetve a gyermekvédelmi szakellátásban, átmeneti ellátásban gyermekcsoportonkénti dolgozók számának növelése 1 esetleg 2 fővel.

Elhangzott Btk. értelmezésére és módosítására vonatkozó konkrét szövegjavaslat is. Azt emelték ki a munkacsoport tagok, hogy a gyakorlatban az érzékelhető, hogy valamiféle tettelességnek kell történnie ahhoz, hogy a rendőrség lépjen. Biztosítani lenne szükséges azt, hogy a hivatalos személy elleni erőszak bűncselekményének tényállása az olyan módon legyen értelmezhető, hogy a fenyegetés esetében ne kelljen tényleg megvárni, amíg tettelességig fajul. Konkrét szövegszerű javaslat is megfogalmazódott közfeladatot ellátó személy vonatkozásában. Jelenleg úgy rendelkezik a Btk., hogy a tevékenységének gyakorlása során részesül védelemben az ilyen személy. Az hangzott el, hogy ne csak a tevékenysége gyakorlása során védje a törvény ezeket a személyeket, hanem a munkaidőn túl is, mert gyakran fordul elő a kis közösségekben, hogy az utcán vagy a lakásukon fenyegetik meg a dolgozókat, tehát célszerű lenne egy olyan módosítás, ami azt mondaná, hogy a tevékenységgel összefüggésben részesüljön védelemben a dolgozó.

Javaslat hangzott el munkabiztonsági protokoll elkészítésére, ez tartalmazná az olyan általános jó gyakorlatokat, amelyek ismerete segítené a szakembereket abban, hogy a munkából eredő kockázatokat csökkentsék. Ez a kidolgozás után megjelenhetne valamilyen kiadvány formájában, vagy elektronikus úton, és segítséget tudna nyújtani a kockázatelemzés elkészítéséhez a munkáltatók számára.

Több vonatkozásban szóba került a rendőrséggel történő együttműködés is. Itt általános elvárásként fogalmazódott meg a munkacsoport tagjaiban, hogy határozottabb és gyorsabb beavatkozásra lenne szükség. A rendőrségi gyermekvédelmi referens munkakört tartalommal lehetne megtölteni a mostanihoz képest. A körzeti megbízottak és a szolgálatok, intézmények közötti kapcsolat erősítése szintúgy szükséges lenne. Az is felvetődött konkrét javaslatként, hogy szorgalmazni lehetne, hogy a rendőrség tegyen megelőző jelleggel az intézményekben látogatást, ahol felhívhatná a figyelmet az erőszakos cselekedetek következményeire, mintegy visszatartó erőként.

Megfogalmazódott a rekreációs szabadság kialakításának lehetősége.

Kerüljön független szakértői csoport felállításra, amely az ún. botrányos esetek kivizsgálására lenne hivatott. Ez kvázi egy objektív csoportként működhetne, jellemezhetné esetleg a tényállást és ebből tanulságokat fogalmazhatna meg.

Az előzőekkel összefüggésben elhangzott olyan javaslat is, hogy a szociális ágazatban dolgozók és a szolgáltatások arculatát a közvéleményben, újságokban, TV műsorokban javítani lehetne. Ami pedig szintúgy közösen megfogalmazódott, hogy erősíteni, javítani kellene a módszertani munkát is, több szakmai ajánlásra lenne szükség akár konkrétan ezekben a témakörökben is.

Ami a fenntartói vagy intézményi szintű intézkedéseket illeti, itt több elhangzott a tárgyi feltételek biztosítása vonatkozásában. A hivatalos személy minőségben való eljárást erősíteni lehetne névkártya kötelezővé tételével, a munkahelyi mobiltelefont segélyhívó applikációval lehetne felszereltetni, személyi védelmi eszközök biztosításán keresztül lehetne növelni a személyek biztonságát úgy, mint pánik gomb bekötése az intézményekhez, vagy akár biztonsági szolgálat is indokolt lehet. Különösen ott, ahol egyedül dolgoznak. Elhangzott tárgyi feltételek vonatkozásában például a menekülő útvonal kialakítása, tágas jól megvilágítható terek, amiket könnyű elhagyni veszélyhelyzet esetén, de akár a kamerarendszer kiépítése is szóba jöhetne. Gépjárművet használók részére felelősségbiztosítást kellene kötnie a munkáltatónak, ezzel is csökkentve a kockázatot. Hangsúlyozták a munkacsoport tagjai a képzések fontosságát, a munkabiztonság témakörében is rendszeres képzésre lenne szükség, továbbá a megfelelő kommunikáció növelésére a konfliktus helyzetekben.

A kockázatelemzésről, ahogy már említette, a törvény is rendelkezik, így szükséges lenne, hogy valóban minden munkáltató rendelkezzen ilyen kockázatelemzéssel, és azt ismertesse is a dolgozókkal.

Gyermekvédelmi gyámok esetében került külön kihangsúlyozásra az, hogy egy nyilvántartási számra lenne szükségük, amihez egy hivatalos igazolvány kapcsolódna, hogy büntetőeljárások vagy pénzügyi intézkedéseknél történő eljárások esetén ne magánszemélyként kelljen eljárniuk, hanem kvázi hivatalos személyként. Ne a saját adataikkal kelljen föllépni, ami esetleg utána egy veszélyhelyzetet eredményezhet. Ugyanígy igaz, hogy a saját telefonszámukat közösségi oldalakon ne adják ki az igénybevevőknek, ezt tiltani kellene, mert szintúgy kockázati forrást jelent.

Szervezeti kultúra megerősítése is szóba jött e témakörben, hangsúlyozták a tagok a kommunikáció, a konfliktuskezelési technikák, a betegjogok, ellátotti jogok, gyerekjogok és a korlátozó intézkedésekkel kapcsolatos szabályok ismeretét vagy ismertetését a dolgozókkal. Vezetőképzésben is érdemes lenne ezt a tématerületet erősíteni.

Innovatív ötletként merült fel a mentori tevékenység kialakítása, amely szolgálná a kezdő kollégák segítségét, mivel a gyakorlott, tapasztalt kolléga átadhatná a tapasztalatait, tudását a kezdő kollégák vagy kevésbé tapasztalt kollégák irányába. Ez egyrészt segítené a beilleszkedést, másrészt a megtartó képességet is szolgálhatná. Ezért a tevékenységért anyagi juttatásban is részesülhetnének.

Felvetődött a folyamatos szupervízió igénye, irányított esetmegbeszélések tartása, illetve mentálhigiéné biztosítása különösen súlyos bántalmazás vagy fenyegetettség, testi sértés esetén a dolgozó irányába.

Működik már most is a rendkívüli események jelzése, itt kihangsúlyozásra került, hogy azért erősíteni lehetne olyan szinten, hogy a napi szintű fenyegetések, tettegességek, atrocitások is jelezve legyenek, mert akkor láthatóvá válhatna, hogy melyik munkakörben mekkora és milyen biztonsági kockázattal kell számolni, és elősegítené az ellene való intézkedések megtételét is.

Boros Péterné (MKKSZ): Köszöni a lehetőséget. Ez egy nagyon fontos felsorolás volt és a munkacsoport védelmi lépései nagyon szakszerűen lettek összefoglalva. Az ún. harmadik oldali erőszak egy nagyon fontos téma és nagyon fontos lenne az, hogy a munkavállalóknak a védelme meg tudjon oldódni. Ez a munkacsoporti javaslat nagyon szerteágazó és megvalósításra érdemes. Elmondta, hogy az inárcsi tragédia miatt fogalmazták meg a 3. pontot, amiben haladéktalanul kéri és elvárják a munkahely biztonsággal összefüggő ágazati stratégia kidolgozását és munkavégzés helye szerinti alkalmazásának előírását. Szeretnék, ha ez jogszabályban kerülne rögzítésre, melynek betartását utána lehet majd követelni. Az emberi élet a legfontosabb. A stressz kezelés az, ami egyébként a munkáltatók egyik fontos kötelezettsége és az európai jogban is lényeges, de ez egy sokkal szerteágazóbb terület. Ez egy hiánypótló nagyszerű összefoglalás már csak ennek a jogi megalapozása és végrehajtása lenne szükséges. Egy dolgot szeretne csak kiemelni: a rendőrök sem mennek ki olyan helyre egyedül, ami veszélyes, ez egy evidencia kellene, hogy legyen. Amikor az alacsony bérekről beszélünk, hogy az mit idéz elő, akkor bizony igen, itt Inárcson is sajnos többek között az egyedül lévő családsegítő, ha nem lett volna egyedül, talán nem kerül abba a helyzetbe, amibe. Figyeljünk erre.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Szeretné megköszönni Dr. Maretta Zóra osztályvezető asszonynak a rendkívül pontos és alapos tájékoztatást a munkacsoport munkájáról és erről az anyagról. Szeretné megköszönni Dr. Kozma Juditnak és Nagy Ferencnek a munkát, akik a munkavállaló oldal részéről részt vettek ebben a szakmai munkában. Egy holisztikus szemléletű anyag készült, ami szintén feltárta azokat a hiányosságokat, amelyeket a SZÁÉF valamennyi ülésén, ha nem mindegyiken ne tárgyaltak volna. Most a feladat csomagba van szedve és ez is bizonyítja, hogy szükség volt erre a munkacsoportra, arra tenne javaslatot, hogy ezen az ülésen kerüljön elfogadásra ez az agyag és szükséges lenne beütemezni azokat az intézkedéseket, amelyeket mellé kell rendelni, hogy a munkavállalók biztonsága megvalósuljon a területen maradéktalanul. Van, ami jogszabály módosítást igényel csak, van, ami egy telefonos alkalmazással működtethető, a béremeléshez nagyobb forrás kell, tehát azért vannak eltérések az intézkedésben, de egyik sem lehetetlen vagy kivitelezhetetlen, ha megvan rá a szándék. Illetve a források oldaláról található döntéshozatal, akkor az segítené a munkavállalókat hosszútávon és nem csak tűzoltás jelleggel.

Dr. Simon Attila István (EMMI): A fenntartói oldal véleményét meghallgatta volna, mert ami itt megfogalmazásra került az egy nagyon széles spektrumban összeállított anyag, amit nekik kell végrehajtani, itt a felelősség a fenntartói oldalnál van. Onnan kezdve, hogy kockázat értékelés és kockázat elemzés fenntartótól függetlenül, ha most megnéznék, hogy hány Magyarországon működő szociális intézményben van ez a munka elvégezve, akkor lehet, hogy elég gyorsan a sor végére érnének. Elsődleges megoldandó feladat ez kell, hogy legyen, mert minden további anyag, amiről Osztályvezető Asszony beszámolt az már annak következménye, hogy az adott kockázat elemzés mit tár fel. Erre lehet majd fenntartói intézkedést hozni. Attól most óvna a fenntartókat, hogy ezt a holisztikus szemléletű anyagot minden munkavállalóra minden munkakörre alkalmazni kelljen, de számos olyan fenntartó és munkakör van, ahol ezek az elvárások minden bizonnyal érvényesülnek. Sajnos megtörtént az inárcsi eset, de talán egész gyorsan sikerült erre reagálni, hogy ne ismétlődhessen meg. Egy részével lenne egy kis fenntartása, az pedig a Btk. további szigorítása. A Btk.-nak van egy különös logikája, amikor a hivatalos személy minőségét taglalja, ott nehéz lenne az IM-et meggyőzni arról, hogy miért is lenne szükség ilyen szinten a fogalomhasználatot kiterjeszteni, mert onnantól kezdve nagyon nehéz lenne bizonyítani, hogy az adott probléma nem magán úton, hanem hivatalos személy minőségében keletkezett, ami miatt támadás érte.

Függetlenül attól, hogy itt most mit dönt a SZÁÉF, mint fenntartó az SZGYF irányába mindenképpen megteszik ezeket a szakmai ajánlásokat. Meg fogják követelni az SZGYF által fenntartott intézményekben, hogy ezekre a kockázat értékelésekre és elemzésekre kerüljön sor. Ennek megtörténik majd a kiértékelése, hogy melyiknél milyen további lépésre lenne szükség. Ami a többi fenntartó irányába tehető, ha ilyen döntés születik az SZÁÉF-en, akkor a Szociális Ágazati Portálon lehetőség van közzétenni egy olyan ajánlást, ami egy irányt mutatna a fenntartók számára, ugyanakkor vélhetően a fenntartók ezt helyén fogják kezelni.

Az lenne a javaslata, mivel látja, hogy itt konszenzusra lehetne jutni a munkacsoport által tett megállapítások kapcsán, hogy fogadják el a munkacsoport megállapításait azzal, hogy kérjék fel a munkacsoportot arra, hogy készítsenek egy olyan ajánlást, ami a Szociális Ágazati Portálon is közzétehető, melyet a következő ülésen már meg is szavazhatna a SZÁÉF.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Amennyiben ma el lehet fogadni a teljes anyagot, akkor nem tennének észrevételt. Amennyiben a következő ülésen az ajánlás elfogadása is sikerül, akkor viszont kerüljön 8 napon belül a portálra, hogy minél hamarabb megtörténhessenek azok az intézkedések, amik a munkabiztonságot növelnék. Egyébként a munkavállalói oldal válasza igen.

Legendi Mónika (SZÁD): Náluk is elindult egy alulról jövő kezdeményezés a hajléktalan ellátásban. Módszertani intézményként sajnos még nem sikerült felülről megszűrni azt, hogy hogyan is kellene kidolgozni a biztonság kérdését. Ők is egy munkacsoportot alakítottak és a hajléktalan ellátásra vetítve minden intézmény részére kiküldték és kérték, hogy saját egyénileg kidolgozott terv alapján dolgozzanak ki egy munkabiztonsági anyagot. Nagy lépés az, hogy egyedül ne ügyelhesen senki egy hajléktalan szállón, de ennek persze költség és létszám vonzata is van, de nagyon dolgoznak ennek kialakításán a kollégák. Hasonló ehhez az agyaghoz.

Eseti levezető elnök: Szavazásra bocsátja Helyettes Államtitkár Úr a munkabiztonság körében készített javaslat kapcsán egy ajánlás készítésére irányuló javaslatot.

H/12/2018.

A SZÁÉF munkacsoportjának a munkabiztonság körében készített javaslata kapcsán egy ajánlás készítése a Szociális Ágazati Portálon való közzététel érdekében

Munkavállalói oldal: igen

Kormányzati oldal: igen

Fenntartói oldal: igen

Az oldalak tehát egyhangú döntéssel a fenti javaslatot elfogadták.

Eseti levezető elnök: A napirendi pontok végére értek, kérdezi, hogy van –e bárkinek bármi hozzáfűzni valója, javaslata még a mai napra.

Szűcs Viktória (BDDSZ): Csak egy kérdése / észrevétele lenne az egyebek pont kapcsán. A 4. napirendi pontot illetően van a javaslatnak egy kiadásra javasolt, a védőoltásokról szóló tájékoztatója, illetve egy koncepcionális előterjesztés része is. A védőoltás tájékoztató kiadásával vélhetően meg kell várni a januári ülést. Célszerű lenne, ha a munkabiztonsági témájú tájékoztató kiadása és a védőoltás tájékoztató egyszerre megtörténhetne, - ez utóbbi igazából egy jogszabályi összefoglaló - biológiai kockázat elemzéssel. ami még az influenza elleni védőoltás fontosságát és elérhetőségét emeli ki. Ezen dokumentum, ha már ma kikerülne, az is késő lenne.

Eseti levezető elnök: Megköszöni a részvételt, a következő SZÁÉF ülés tervezett időpontja az oldalak javaslata alapján 2020. február 3. napja 13.00 óra, az ülést lezárja.

Az emlékeztető hitelesítése:

Dr. Simon Attila István
kormányzati oldal

Czibik Norbert
fenntartói oldal

Szűcs Viktória
munkavállalói oldal

